

her har uddraget nogle sammenlignende Tal, viser, at er det virkelig de Herrer's Mening at ville have en Alderdomsforsørgelse, som de her foreslaa, maa de anderledes op med Penge, end de have foreslaaet. De maa søge nye Kapitaler; de Penge, som ligge paa det ærede Medlem fra Rjøges (Hørup) Bord, slaa ikke til; han kommer maaste til at forhøje Summen med henimod en Fjerdedel. Det var de jordløse Husmænd. Jeg skal nu tage dem, der komme næst i Rækken som de, der ville tælle mest, naar Alderdomsforsørgelsen kommer i Stand, nemlig Fattiglemmerne. Ogsaa med Hensyn til dem ere vi i Besiddelse af en Statistik, nemlig den, der er tilvejebragt af Fattigløbsudvalget. Jeg veed, at ærede Medlemmer her i Salen have kritiseret denne Statistik overordentlig meget og ment, at den ikke er det allermindste værd; det ærede Medlem fra Langeland (Brandes) mente endog, at den ikke er det Papir værd, hvorpaa den er trykt, og det ærede Medlem for Holbæk Amts 3dje Valgkreds (Tauber) forstod ikke et Møt af, hvad der staar i den. Maa jeg imidlertid gøre de Herrer opmærksomme paa, at hvor mange Rubrikker i denne Statistik de end kunne kritisere, er der to Rubrikker deri, de maa lade være at kritisere, og det ærede Medlem fra Langeland undlod ogsaa at kritisere dem. Det er de Rubrikker, der sige, hvor mange Fattiglemmer over 60 Aar der er, og hvor mange over 60 Aar der have faaet delvis Understøttelse. Disse Tal kunne ikke betvivles, thi dem have Kommunalbestyrelserne kunnet skrive ud af deres Protokoller. Utsaa selv om der kan være forunderlige Stør i dette Tabelværk, viser det sig ogsaa at være virkelig Statistik. Naar jeg tager disse to Rubrikker, hvis Rigtighed i det hele ingen kan betvivle uder: at betvile Sogneraadenes Sanddrøhed, skal jeg ogsaa benytte dem til at belyse det Grundlag, hvorpaa de ærede Forslagsstillere mene at kunne byde Tinget Forslag om en Alderdomsforsørgelse. Det viser sig efter denne Statistik, at der gennemsnitlig i de fynnse Amt, Købstæderne fraregnet, er 508 faste Fattiglemmer over 60 Aar og 444, som have faaet delvis Understøttelse, medens der i de andre 16 Amt, ligeledes Købstæderne fraregnet, gennemsnitlig er 560 faste Fattiglemmer og 354, som have modtaget delvis Understøttelse. Gør man den samme Beregning, som jeg gjorde før med Hensyn til de jordløse Husmænd, ses det, at der paa Fyn, naar jeg tager alle fattige under et, baade de faste Fattiglemmer og dem, der faa delvis Understøttelse, er een fattig for hver 98 Indbyggere og i det øvrige Land een for hver 84.

Det gør en ikke ringe Forskel, og værre bliver Forstellen, naar man kun tager Hensyn til de faste Fattiglemmer, thi saa viser det sig, at Fyn er et meget velstillet Land. Af faste Fattiglemmer over 60 Aar er der nemlig i Fyns Landsogne gennemsnitlig een for 184 Indbyggere, men i de andre Landsogne her i Landet derimod een for 138. Det er en overordentlig Forskel, og denne overordentlige Forskel viser klart, at det er sandt, hvad jeg begyndte med, at næppe nogen Sunde har et Forslag her i Tinget hvilet paa mere umulige Beregninger end det Forslag, som min ærede Sidemand (Berg) og det ærede Medlem fra Rjøge (Hørup) ere fremkomne med.

Lad mig tilføje til Slutning, hvad jeg for øvrigt bemærkede før, at min Kritik ikke paa nogen Maade rammer de Herrer Kontorchef Rubins og Professor Westergaards Statistik, og den sigter ligesaa lidt til selve Rjøbenhavns Statistik. Disse statistiske Tabelværker ere udmærkede til deres Brug, men man kan ikke ud af dem udlede alt muligt, og naar de Herrer af dem ville udlede, hvor mange formuende eller da rettere, hvor mange ældre uformuende der er her i Landet, er dette en Umulighed. En Statistik, der er udarbejdet med Dødelighedsforholdene for Dje, hvoraf man kan se, hvorledes Dødeligheden falder i de forskellige Erhvervsgræne, tilsigter ikke at give nogen som helst Oplysning om Formuesforholdene, og det har heller ikke været Meningen med Udarbejdelsen af denne Statistik. Stemme vi for det Endringsforslag, der foreligger her under Nr. 8, saa stemme vi i Virkeligheden i Blinde. Hvad jeg haaber at have bevist, er dette, at de Herrer's Beregning er aldeles umulig, at den hvæver i Luften, at der ikke er faste Holdepunkter i den, og jeg haaber ligeledes at have bevist, at Sandsynligheden taler for, at deres Beregning ikke passer, at det er en gal Beregning, men hvilke Tal der skal sættes i Stedet, om de skulle gaa langt over — hvad jeg tror — eller langt under det, som min ærede Sidemand har anset for rigtig, det er der ikke et eneste Menneske, hverken her i Salen eller udenfor, der har Spor af Anelse om. Men kunne vi da her ved 2den Behandling give et saadant Forslag vor Stemme? Jeg skal indrømme, at jeg har Sympati for, at Alderdomsforsørgelsesagen bliver bragt paa Bane, og at der bliver stillet Forslag i den Retning, men jeg synes dog, at man bør stille den Fordring til ærede Medlemmer, der ville bringe Sagen frem i Lovforslags Form, at de have en lille Smule fast Holdepunkt, og ikke blot Beregninger ud i det blaa. Dette